

Turun Honkamäenpuiston luontoselvitys, päivitys 2018

Ympäristökonsultointi Jynx Oy

Yksi Honkamäenpuiston maisemallisesti huomioitavia muinaisrantoja.

Johdanto

Turun kaupungin kaupunkiympäristötoimiala tilasi heinäkuussa 2018 *Ympäristökonsultointi Jynx Oy*:ltä selvityksen, jonka tarkoituksena on päivittää ja täydentää Turun Honkamäenpuiston alueesta vuonna 2010 (osa alueesta arvioitu jo vuonna 2009) tehtyä aiempaa luontoselvitystä (Tmi Hannu Klemola, 2010) erityisesti linnuston, lepakoiden, kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta. Selvitys koskee nykyistä tonttia 853-32-24-7. Alueen pinta-ala on 11,9 ha.

Aiemmassa selvityksessä on jo kuvattu tarkkaan mm. kohteen yleispiirteitä, kasvillisuuden yleiskuvaa, lakikohteita ja topografiaa sekä ehdotettu säästettäväksi jätettäviä kohteita. Aiemmassa selvityksessä kohteen kasvillisuustiedot perustuivat osittain talviaikaisiin havaintoihin. Tässä päivitysselvityksessä kohdetta ja lajistoa tarkasteltiin heinä- elokuun vaihteessa. Maastopäivät olivat 20.7., 21.-22.7., 29.7., ja 18.8. (Hannu Klemola) sekä 31.7., 5.8. ja 10.8.2018 (Arto Kalpa). Aikaa käytettiin maastossa yhteensä noin runsas 10 tuntia. Klemola kartoitti linnustoa ja lepakoita, Kalpa kasvillisuutta ja luontotyyppejä. Molemmat vastasivat raportoinnista. Havaintoja on haettu myös avoimista tietokannoista, kuten laji.fi.

Osalle alueesta on suunnitteilla maankäytön muutoksia ja esimerkiksi alueen länsipäässä sijaitseva entinen vanhainkoti on lopettanut toimintansa. Osa alueesta on virkistyskäytössä polkuineen ja leikki- paikkoineen, mutta osa metsästä on hyvin kulutukselta säästynyttä todennäköisesti maastossa paikoin tiheästi sijaitsevien siirtolohkareiden takia. Aluetta on käytetty myös mm. suunnistukseen.

Linnusto

Pesimälinnuston osalta toimeksiannon ajankohta oli varsin myöhäinen, mutta maastossa oli vielä poikueita, jotka tosin olivat hajaantuneet. Joillakin lajeilla oli vielä laulukausi ja toiset pesinnät käynnissä.

Käpytikka (*Dendrocopos major*), maastopoikue
 Sepelkyyhky (*Columba palumbus*), kaksi reviiriä/poikuetta
 Kirjosieppo (*Ficedula hypoleuca*), kaksi paria
 Harmaasieppo (*Muscicapa striata*), kaksi paria
 Leppälintu (*Phoenicurus phoenicurus*), maastopoikue
 Punarinta (*Erithacus rubecula*), neljä paria, myös nuoria lintuja
 Mustapääkerttu (*Sylvia atricapilla*), koiras ja naaras/nuori lintu
 Pajulintu (*Phylloscopus trochilus*), useita lintuja, pesinee
 Mustarastas (*Turdus merula*), kolme reviiriä/paria
 Punakylkirastas (*Turdus iliacus*), maastopoikue
 Räkättirastas (*Turdus pilaris*), useita lintuja, pesinee

Västäräkki (*Motacilla alba*), kaksi paria/poikueita
 Harakka (*Pica pica*), aikuinen ja nuoria lintuja, pesinee
 Puukiiپیج (*Certhia familiaris*), yksi lintu, pesinee. Laji on ”kaupungistunut” viime vuosina
 Töyhtötiainen (*Parus cristatus*), yksi lintu sopivassa pesimäympäristössä
 Talitiainen (*Parus major*), kolme paria/poikueita
 Sinitiaainen (*Parus caeruleus*), kaksi poikuetta
 Peippo (*Fringilla coelebs*), arviolta neljä paria
 Tikli (*Carduelis carduelis*), maastopoikue
 Viherpeippo (*Chloris chloris*), kaksi lintua, pesinee
 Vihervarpunen (*Carduelis spinus*), todennäköinen pesimälaji, useita lintuja

Loppukesällä alueella saalistelee myös lähialueella pesiviä tervapääskyjä (*Apus apus*) ja viereisen Kelan rakennuksen katolla pesi kalalokki (*Larus canus*). Lähialueella pesii myös kanahaukka (*Accipiter gentilis*), joka saalistelee alueella. Kesällä 2018 myös aivan alueen läheisyydessä Uudenmaantien varrella lauloin kultarinta (*Hippolais icterina*), joka viihtyy korkeapuustoisissa puistoissa. Lisäksi runsastunut nokkavarpunen (*Coccothraustes coccothraustes*). Muita alueella aiemmin tavattuja mahdollisia suhteellisen tavallisia pesimälajeja voivat olla hernekerttu (*Sylvia curruca*), satakieli (*Luscinia luscinia*) ja sirittäjä (*Phylloscopus sibilatrix*). Yksittäisiä havaintoja tunnetaan myös käenpiiasta (*Jynx torquilla*) ja lehtopöylöstä (*Strix aluco*).

Alueen linnusto on varsin tavanomainen kaupunkien reuna-alueiden lajistoa, eikä alueella esiinnyt harvinaisia tai häiriölle herkkiä lajeja. Alueen puuston monipuolisuus ja vanhojen puiden suuri määrä monipuolistavat lajistoa, jossa esiintyy useita kolopesijöitä. Myös lehtomaisuus lisää lajiston monipuolisuutta.

Lepakot

Alueella tehtiin lepakkokartoitus käsidetektorilla (*Pettersson ultra sound detector D200*) 21.-22.7. välisenä yönä klo 22.50.-00.30 (säättila +20,5 astetta, 2 m/s, pilvipoutaa). Tarkkailupisteitä oli neljä eri puolilla aluetta. Ainoa lepakkohavainto oli yksi pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*) entisen vanhainkodin eteläpuolisella piha-alueella. Pohjanlepakko esiintyi alueella myös vuoden 2010 selvityksessä.

Muu lajisto

Päiväperhosista alueella tavattiin suruvaippa (*Nymphalis antiopa*), amiraaliperhonen (*Vanessa atalanta*), kaaliperhonen (*Pieris brassicae*) ja lanttuperhonen (*Pieris napi*). Nisäkkäistä alueella esiintyy ainakin tavalliset orava (*Sciurus vulgaris*) ja rusakko (*Lepus europaeus*). Sienistä alueen rajoilla on tavattu mm. havupuistohapero (*Russula cessans*) (v.2017) ja *Resupinatus trichonis* (v.2017) sekä *Entyloma dahliae* (v.1987), ei suomenkielisiä nimiä.

Alueella ei ole sammakkoeläimille sopivia elinympäristöjä.

Metsäkasvillisuus

Honkamäenpuiston kasvillisuustyypit vaihtelevat lehdoista kalliometsien kasvillisuuteen. Lehtoa tosin tavataan vain pieninä laikkuina alueen etelälounaiskulmassa kartan huomiokohde numero 2) YKJ 6711774:3240922. Kohde on aiemman selvityksen säästettäväksi ehdotetun kohteen numero 3 vieressä. Tässä selvityksessä huomioitava haapakuvio on nyt numero 1) ja toinen huomiokohde lehto numero 3) Virvoituskenttien päästä Kivikartiontien päähän vievän polun varrella (YKJ 6711982:3241056) Nämä Honkamäenpuiston alarinteille sijoittuvat lehtolaikut ovat kuivia keskiravinteisia tai runsasravinteisia lehtoja, joissa valtalajina on selvästi kielo (*Convallaria majalis*). Muina lajeina esiintyvät mm. nuokkuhelmikkä (*Melica nutans*), metsäkastikka (*Calamagrostis arundinacea*), lehtonurmikka (*Poa nemoralis*), sananjalka (*Pteridium aquilinum*), lillukka (*Rubus saxatilis*), metsäorvokki (*Viola riviniana*) ja valkovuokko (*Anemone nemorosa*). Nämä pienialaiset lehtolaikut vaihettuvat pian kielovaltaisiksi puolilehdoiksi, joista varsinaiset lehtolajit puuttuvat. Näitä puolilehtoja on kohteen reunaosissa ja alarinteillä useammassakin kohtaa ja lehtolaikkuja laajemmalla alalla (kuva 2).

Valtapuuston sekä lehtolaikuilla ja lehtomaisilla paikoilla, kuten myös kohteen muillakin kasvillisuustyypeillä muodostavat männyt (*Pinus sylvestris*). Joitakin rauduskoivuja (*Betula pendula*) ja hieskoivuja (*Betula pubescens*) kasvaa siellä täällä ja haapoja (*Populus tremula*) ainakin kohteen lounaiskulmassa (aiemman selvityksen säästökohde nro 3). Alikasvospuustoon ja pensaskerrokseen kuuluu pieniä pihlajia (*Sorbus aucuparia*), tuomea (*Prunus padus*), raitaa (*Salix caprea*) ja muita pajuja (*Salix* sp.), katajaa (*Juniperus communis*), yksittäisiä pieniä kuusia (*Picea abies*), taikinamarjaa (*Ribes alpinum*), koiranheittä (*Viburnum opulus*), lehtokuusamaa (*Lonicera xylosteum*) ja tuomipihlajaa (*Amelanchier spicata*).

Honkamäenpuiston kaikkein laaja-alaisin kasvillisuustyypin (MT) kangas. Kasvillisuus on melko yksitoikkoisen mustikkavaltaista (kuva 1). Joistain voi löytää mustikan (*Vaccinium myrtillus*) lisäksi hieman kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*), metsätähteä (*Trientalis europaea*) ja metsäkastikkaa (*Calamagrostis arundinacea*). Vähiten kulunutta mustikkakangasta on kohteen pohjoisosassa, Takamaantien tuntumassa, jossa maaston vaikeakulkuisuus lohkareisuuden takia on ehkä estänyt enemmältä kulumiselta (aiemman selvityksen säästökohde nro 1). Sen sijaan kohteen eteläosissa varvikko on selvästi kuluneempi, kun polkuja on muodostunut ristiin rastiin.

Kuva 1. Honkamäenpuiston metsikön tavanomaisin näkymä: valtapuusto mäntyä, mustikkatyypin kangas ja isoja lohkareita.

Kuva 2. Kohteen reunaosissa tavataan myös jonkin verran lehtomaista kasvillisuutta.

Ylemmäs kallioalueiden lakiosia mentäessä tavataan myös kuivahkoja puolukkatyyppin (VT) ja kuivia kannervatyypin (CT) kankaita. Nämä eivät muodosta kuitenkaan kovin laajoja vyöhykkeitä, vaan jäävät melko pieniksi laikuiksi mustikkakankaiden ja kalliopaljastumien välimaastoon. Näillä tyypeillä esiintyvien nimilajien, puolukan (*Vaccinium vitis-idaea*) ja kannervan (*Calluna vulgaris*) lisäksi ei kovin montaa muuta kasvilajia näy, mainita voi ehkä metsälauhan (*Deschampsia flexuosa*). Kallionlakien- ja paljastumien kasvillisuuteen kuuluvat lähinnä vain sammalet ja rupijäkälät.

Honkamäenpuiston valtapuustosta

Kuten jo todettiin, valtapuuston muodostavat koko kohteella männyt. Mäntyjen koko ja ikä hieman vaihtelee, mutta pääosalla aluetta puusto on saanut olla hakkaamatta jo melko kauan. Joidenkin järeimpien mäntyjen ikä lienee yli 100 vuotta. Kohteelle on ehtinyt muodostua sekä männyn pystykeloja että maalahopuustoa. Molempia tavataan siellä täällä koko kohteella.

Pihojen kasvillisuus

Mäntyrinteen vanhainkodin ja muiden rakennusten pihalla tavattavia puulajeja ovat mm. serbiankuusi (*Picea omorika*), hopeakuusi (*Picea pungens 'Glauca'*), vuorimänty (*Pinus mugo*), japaninmarjakuusi (*Taxus cuspidata*), vuorijalava (*Ulmus glabra*), saarni (*Fraxinus excelsior*), tarhaomenapuu (*Malus domestica*), marjaomenapuu (*Malus baccata*) ja mongolianpikkuvaahtera (*Acer tataricum* subsp. *ginnala*, kuva 3). Myös metsikköön levinneet metsävaahterat (*Acer platanoides*) luetaan alueella pihakasviksi

Kuva 3. Mongolianvaahtera on piha-alueella kasvava istutettu pikkupuu.

ja ehkä myös pihojen tuntumasta havaitut suomenpihlajat (*Sorbus hybrida*) sekä yksittäinen lehmus (*Tilia* sp.).

Pihojen pensaita ovat mm. ruostehappomarja (*Berberis vulgaris*), alppiruusut (*Rhododendron* sp.), karviainen (*Ribes uva-crispa*), pensasangervot (*Spiraea* sp.), kurturuusu (*Rosa rugosa*) ja muut ruusut (*Rosa* sp.), aitaorapihlaja (*Crataegus grayana*), pensaskanukka (*Cornus alba*) ja pihasyreeni (*Syringa vulgaris*). Lisäksi tavataan myös metsän puolelle levinnyttä terttuseljaa (*Sambucus racemosa*) ja punalehtiruusua (*Rosa glauca*) sekä kiiltotuhkapensas (*Cotoneaster lucidus*).

Rakennusten seinustoilla kasvavia köynnöstäviä kasveja ovat ainakin köynnöshortensia (*Hydrangea anomala* subsp. *petiolaris*) ja villiviini (*Parthenocissus* sp.). Villiviiniä on myös etäämpänä pihasta, mustikkatyypin kankaan puolella, puuhun kietoutuneena ja osin maassakin suikertaen (ehkä siirretty tai karannut). Pihojen monivuotisia ruohoja eli perennoja edustavat ainakin kultapallo (*Rudbeckia laciniata*), maksaruohot (*Sedum* sp.) ja vuorenkilvet (*Bergenia* sp.). Lisäksi tavataan maanpeittokasveina käytettäviä perennoja kuten suikeroalpia (*Lysimachia mummularia*) ja pikkutalviota (*Vinca minor*). Vanhainkodin pihanurmella kasvaa myös pihakurjenpolvea (*Geranium pusillum*).

Muu kasvillisuus

Virvoituskentien ja vanhainkotiin johtavan tien risteyksessä on pienehkö niittymäinen alue, jolla kasvaa mm. poimulehteä (*Alchemilla* sp.), ahomansikkaa (*Fragaria vesca*), nurmitädykettä (*Veronica chamaedrys*), ketohopeahanhikkia (*Potentilla argentea*), niittysuolaheinää (*Rumex acetosa*), metsäapilaa (*Trifolium medium*), aitovirnaa (*Vicia sepium*), ahomataraa (*Galium boreale*), rätvänää (*Potentilla erecta*) ja kyläkellukkaa (*Geum urbanum*).

Uudenmaantien ja Peltolantien risteyksen vieressä on laakea, matala kallioalue, jonka reunaosissa on hieman ketomaista kasvillisuutta. Lajeina ovat mm. isomaksaruoho (*Sedum telephium*), keltamaksaruoho (*Sedum acre*), lampaannata (*Festuca ovina*), kalliokielo (*Polygonatum odoratum*), ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*) ja pelto-orvokki (*Viola arvensis*).

Peltolantien varren pientareilla ja notkokohdissa kasvaa monia tavanomaisia ruohoja, joita ei kohteen ydinalueilla tavata. Näitä ovat mm. pietaryrtti (*Tanacetum vulgare*), seittitakiainen (*Arctium tomentosum*), ranta-alpi (*Lysimachia vulgaris*), pujo (*Artemisia vulgaris*) ja nokkonen (*Urtica dioica*) ym. (lisää liitteessä 1).

Uhanalaiset ja huomionarvoiset kasvilajit

Uhanalaisia lajeja kohteella ei tavattu. Huomionarvoisina lajeina voisi mainita kohteen etelälounaisosan lehtomaisen kohdan reunassa, hieman avonaisemmalla kohdalla, Petrean kuntoutuskeskuksen takana

kasvavan purtojuuren (*Succisa pratensis*). Lisäksi purtojuuripaikan lähellä lehtomaisessa kohdassa kasvaa muutama jänönsalaaatti (*Mycelis muralis*). Lisäksi jo aiemmin mainittu suomenpihlaja voisi olla huomiolaji varsinkin, jos sen kohteella kasvavat yksilöt olisivat luonnonvaraisia.

Uhanalaiset ja muut luontotyypit sekä muut kuin kasvilajit ja direktiivilajit

Honkamäenpuiston alueella ei tavattu uhanalaisia luontotyyppejä. Kohteella tavattiin kasvillisuustyyppinä pari hyvin pientä lehtolaikkua, joiden pienuus ja erottuminen muusta alueesta rajoittaa kuitenkin niiden käsittelyä luontotyyppitasolla. Lehdot (koko ryhmänä) ovat luontotyyppinä uhanalaisia vaarantuneita (VU) tyyppejä.

Honkamäenpuiston rajattavissa olevia metsäluontotyyppejä ovat keski-ikäiset (40–104 vuotta) mäntyvaltaiset lehtomaiset kankaat ja keski-ikäiset (40–104 vuotta) mäntyvaltaiset tuoreet kankaat. Vaikeammin rajattavia metsäluontotyyppejä kohteella ovat keski-ikäiset (40–117 vuotta) mäntyvaltaiset kuivahkot kankaat ja keski-ikäiset (40–143 vuotta) mäntyvaltaiset kuivat kankaat sekä kalliometsät. Mikään näistä luontotyypeistä ei ole kuitenkaan uhanalainen. Kalliometsät on luokiteltu koko maassa säilyviksi (LC) ja muut mainitut luontotyypit silmälläpidettäviksi (NT) sekö koko maan että Etelä-Suomen osalta.

Kohteella ei myöskään tavattu uhanalaisia eliölajeja. Tervapääsky ja viherpeippo ovat vaarantuneita (VU) laji johtuen kannan taantumisesta, mutta lajit ovat edelleen tavallisia kaupunkilintuja. Samoin töyhtötiainen on taantunut erityisesti talousmetsissä ja siksi vaarantunut laji. Lintudirektiivin liitteen I-lajeja ei kohteella tavattu.

Tavallinen pohjanlepakko kuuluu luontodirektiivin liitteen IV(a)-lajeihin.

Yhteenveto

Honkamäenpuiston alueella ei tavattu uhanalaisia kasvilajeja eikä rajattavissa olevia uhanalaisia luontotyyppejä. Valtaosa kohteen metsiköstä on mäntyvaltaista mustikkatyyppin (MT) kangasta, jossa kasvilajien määrä ei nouse kovin suureksi. Kohteen alarinteillä on myös lehtomaista aluetta. Vanhainkodin piha-alueiden kasvilajisto ja kohteen laitaosien erilaiset muut kasvillisuuskuviot lisäävät osaltaan tarkastelualueen kasvilajien kokonaislukumäärää. Toisaalta piha-alueiden ympärillä on tiheä polkukerho ja kasvillisuus kulunutta.

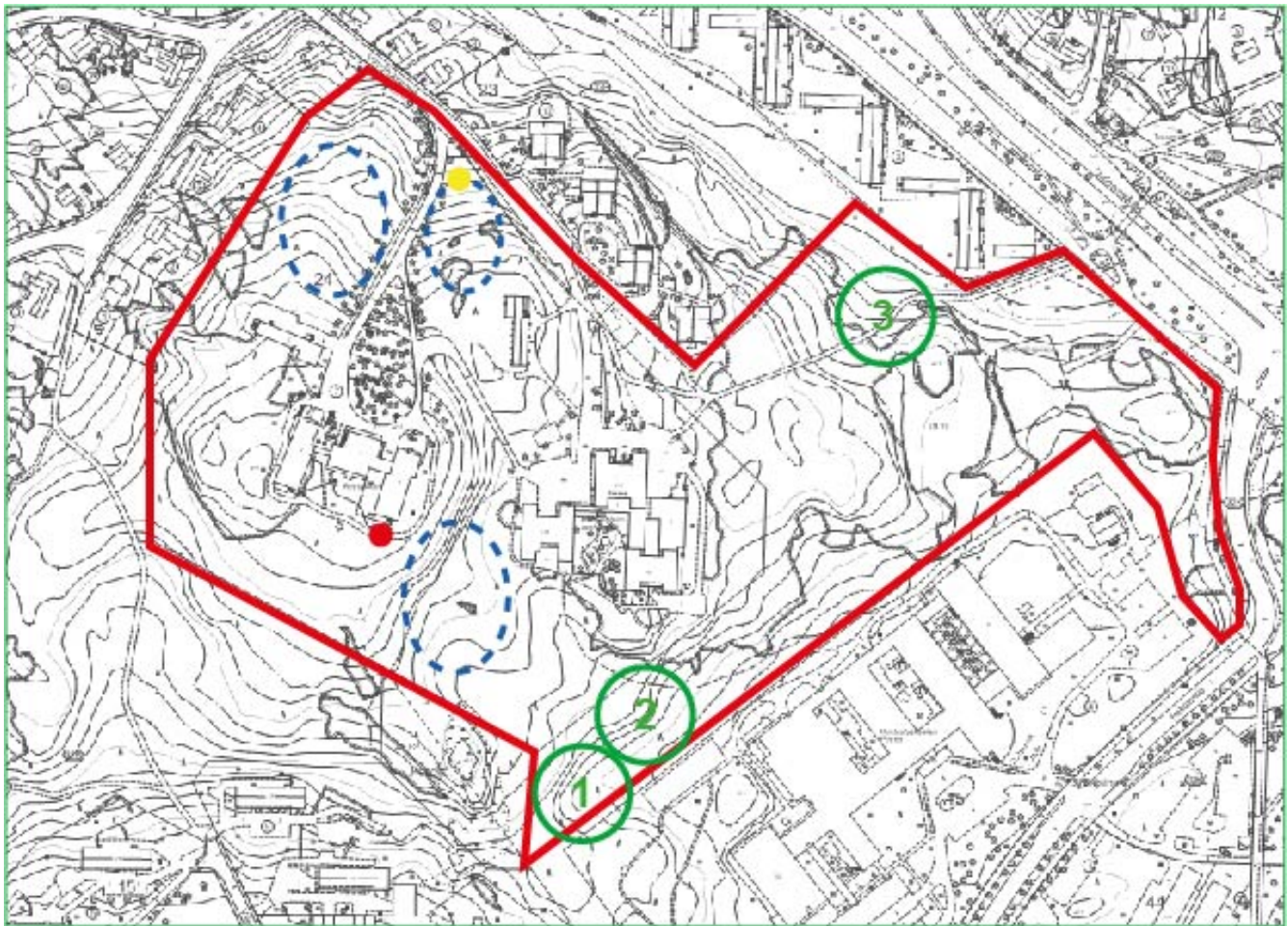
Alueen monilajinen ja paikoin vanha puusto, sekä maisemallisesti edustavat siirtolohkarealueet on suositeltavaa huomioida ja säästää alueen maankäytössä ja metsän-/viheralueiden käsittelyssä.

Huomiokohteet on esitetty kartassa:

- 1) Huomiokohde. Tiheä ja korkeapuustoinen haapakuvio (numero 1), joka yhdistyy viereiseen lehtokuvioon 2).
- 2) Huomiokohde. Lehto
- 3) Huomiokohde. Lehto

Kartassa on esitetty myös säästettäväksi esitetty hyvin korkea kolohaapa, ohjeellisina rajauksina alueen maisemallisesti merkittävimmät muinaisrannat/rantalohkareikot. Myös pohjanlepakon havaintopaikka on esitetty liitekartassa.

- Selvitysalueen ulkoraja
- Muinaisranta/rantalohkareikko, ohjeellinen rajaus
- Huomiokohde lehto/korkea haavikko
- Iso kolohaapa
- Pohjanlepakko

Huomiokohde numero 1) haavikko.

Lähteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. ja Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. ja Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki

Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.). 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2.

Liite 1. Honkamäenpuiston kasvilajeja

kivikkoalvejuuri	<i>Dryopteris filix-mas</i>
sananjalka	<i>Pteridium aquilinum</i>
kallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>
kuusi	<i>Picea abies</i>
serbiankuusi	<i>Picea omorika</i>
hopeakuusi	<i>Picea pungens 'Glauca'</i>
mänty	<i>Pinus sylvestris</i>
vuorimänty	<i>Pinus mugo</i>
kataja	<i>Juniperus communis</i>
japanimarjakuusi	<i>Taxus cuspidata</i>
ruostehappomarja	<i>Berberis vulgaris</i>
valkovuokko	<i>Anemone nemorosa</i>
rönsyleinikki	<i>Ranunculus repens</i>
keltamo	<i>Chelidonium majus</i>
vuorijalava	<i>Ulmus glabra</i>
nokkonen	<i>Urtica dioica</i>
tammi	<i>Quercus robur</i>
rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>
hieskoivu	<i>Betula pubescens</i>
pihatähtimö	<i>Stellaria media</i>
pihatatar	<i>Polygonum aviculare</i>
hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>
niittysuolaheinä	<i>Rumex acetosa</i>
ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>
metsäorvokki	<i>Viola riviniana</i>
pelto-orvokki	<i>Viola arvensis</i>
litulaukka	<i>Alliaria petiolata</i>
peltooukonauris	<i>Erysimum cheiranthoides</i>
kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>
raita	<i>Salix caprea</i>
ahopaju	<i>Salix starkeana</i>
pajut	<i>Salix sp.</i>
haapa	<i>Populus tremula</i>
kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>
alppiruusut	<i>Rhododendron sp.</i>

puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>
talvikit	<i>Pyrola</i> sp.
ranta-alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>
suikeroalpi	<i>Lysimachia mummularia</i>
metsätähti	<i>Trientalis europaea</i>
lehmukset	<i>Tilia</i> sp.
vuorenkilvet	<i>Bergenia</i> sp.
isomaksaruoho	<i>Sedum telephium</i>
keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>
maksaruohot	<i>Sedum</i> sp.
karviainen	<i>Ribes uva-crispa</i>
taikinamarja	<i>Ribes alpinum</i>
pensasangervot	<i>Spiraea</i> sp.
lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>
vadelma	<i>Rubus idaeus</i>
kurtturuusu	<i>Rosa rugosa</i>
punalehtiruusu	<i>Rosa glauca</i>
orjanruusu	<i>Rosa dumalis</i>
ruusut	<i>Rosa</i> sp.
kyläkellukka	<i>Geum urbanum</i>
ketohopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>
rätvänä	<i>Potentilla erecta</i>
ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>
poimulehdet	<i>Alchemilla</i> sp.
tarhaomenapuu	<i>Malus domestica</i>
marjaomenapuu	<i>Malus baccata</i>
pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>
suomenpihlaja	<i>Sorbus hybrida</i>
kiiltotuhkapensas	<i>Cotoneaster lucidus</i>
aitaorapihlaja	<i>Crataegus grayana</i>
tuomi	<i>Prunus padus</i>
tuomipihlaja	<i>Amelanchier spicata</i>
aitovirna	<i>Vicia sepium</i>
valkoapila	<i>Trifolium repens</i>
metsäapila	<i>Trifolium medium</i>
maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>
metsävaahtera	<i>Acer platanoides</i>
mongolianpikkuvaahtera	<i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>
metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>

pihakurjenpolvi	<i>Geranium pusillum</i>
pensaskanukka	<i>Cornus alba</i>
köynnöshortensia	<i>Hydrangea anomala</i> subsp. <i>petiolaris</i>
koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>
vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>
karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>
ahomatara	<i>Galium boreale</i>
villiviini	<i>Parthenocissus</i> sp.
pikkutalvio	<i>Vinca minor</i>
saarni	<i>Fraxinus excelsior</i>
pihasyreeni	<i>Syringa vulgaris</i>
terttuselja	<i>Sambucus racemosa</i>
koiranheisi	<i>Viburnum opulus</i>
lehtokuusama	<i>Lonicera xylosteum</i>
purtojuuri	<i>Succisa pratensis</i>
peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>
nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>
kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>
piharatamo	<i>Plantago major</i>
varsankello	<i>Campanula trachelium</i>
kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>
kultapallo	<i>Rudbeckia laciniata</i>
siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>
pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>
pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>
leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>
tahmavillakko	<i>Senecio viscosus</i>
seittitakiainen	<i>Arctium tomentosum</i>
pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>
jänönsalaatti	<i>Mycelis muralis</i>
voikukka	<i>Taraxacum</i> sp.
ukonkeltanot	<i>Hieracium</i> sp.
sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>
kielo	<i>Convallaria majalis</i>
kalliokielo	<i>Polygonatum odoratum</i>
oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>
lampaannata	<i>Festuca ovina</i>
kylänurmikka	<i>Poa annua</i>
niittyurmikka	<i>Poa pratensis</i>
lehtonurmikka	<i>Poa nemoralis</i>
koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>
nuokkuhelmikkä	<i>Melica nutans</i>
juolavehnä	<i>Elymus repens</i>

nurmilauha
metsälauha
nurmirölli
metsäkastikka

Deschampsia cespitosa
Deschampsia flexuosa
Agrostis canina
Calamagrostis arundinacea